

האי של יאשקה



כתב: יוסי אבולעפיה

אייר: יוסי אבולעפיה

הוצאת עם עובד

על הספר

יאשקה גר על חוף הים. הוא אוסף גרוטאות ומתקן אותן, ממציא המצאות ובעיקר חולם חלומות. כאשר אודי ותמר מוצאים צב מכני מקולקל הם מביאים אותו ליאשקה. במקום לתקן אותו לוקח יאשקה בורג מתוך חלקי הצב כדי להשלים את המצאתו האחרונה: יאשקה בנה מטוס ורק הבורג הקטן הזה חסר לו כדי להשלים את ההמצאה. החלום הגדול של יאשקה עומד להתגשם, הנה המטוס שבנה עוד רגע ימריא לאי חלומותיו.

המטוס אמנם מצליח לטוס אך ישקה איננו מגיע לאי שחלם עליו כל חייו ובשבילו בנה את המטוס. אך איש כמו יאשקה לא יצטער אלא מיד יתכנן המצאה חדשה.

הערה כללית לכל הפעילויות : מכיוון שספר זה מיועד לחטיבה הצעירה, חלק גדול מן ההפעלות הן הפעלות מילוליות הנעשות בהנחיות המורה. לקבוצת גיל השולטת כבר בכתיבה ובקריאה אפשר לתת חלק מן ההפעלות כדפי עבודה.

הפעלות לפני קריאה

המורה/מנחה תציג בפני הילדים את הספר ותערוך דיון קצר בעזרת השאלות הבאות:

- התבוננו היטב באיור על כריכת הספר ואמרו על מה, לפי דעתכם, מסופר בספר?
- תארו את דמותו של האיש באיור ('יאשקה').
- זהו מספר רב של חפצים שזרוקים בחצר של יאשקה. (המורה תרשום על הלוח את שמות החפצים).
- במרכז האיור למטה ישנה מעגילה ישנה. פעם היו משתמשים בה לגיהוץ, בעיקר של סדינים ומפות. מה לפי דעתכם, ניתן עוד לעשות עם מכשיר שכזה?

- מה לפי דעתכם אפשר לעשות עם מכשיר רדיו שבור? ומה עם מזלג גדול?

שאלות ופעילויות בעקבות הקריאה

הכינו תעודת זהות של יאשקה:

שם _____

סימני הכר מיוחדים _____

מקום מגורים _____

מקצוע _____

תחביבים _____

על שאיפות וחלומות

- יאשקה הוא חולם חלומות גדול. ספרו מהו החלום של יאשקה?
- ערכו דיון בקבוצה ונסו להגיע להחלטה: האם יאשקה הצליח להגשים את החלום שלו? הסבירו את עמדתכם בכיתה. (הערה למורה/מנחה: מטרת הדיון הזו להבהיר את הרעיון כי חשוב לחלום וכי הדרך להגשמת החלום חשובה לעיתים כמו מימוש החלום).
- האם גם לכם יש חלום שאתם רוצים להגשים אותו? ספרו עליו.
- לפעמים הדבר שאליו שאפנו וחשבנו שהוא רחוק מאיתנו, נמצא ממש בהישג יד. הסבירו משפט זה בעזרת הסיפור על יאשקה.
- הביאו דוגמאות נוספות לרעיון זה. (הערה למורה/מנחה: מטרת הדיון היא להבהיר כי לעיתים קרובות אנחנו רוצים להרחיק לקצה העולם כשבעצם אפשר למצוא הכול ליד הבית.)

האיורים בספר (המורה תנחה את הילדים בעזרת השאלות המנחות)

בספר זה יוסי אבולעפיה גם מספר את הסיפור וגם מאייר אותו. האיורים המקסימים הם הרחבת הסיפור ותרגומו הויזואלי.

כאשר הילדים שואלים את יאשקה: "הדבר הזה באמת יטוס?" ומתבוננים באיור ורואים כיצד מצויר יוסי אבולעפיה את המטוס, לא רק תמר ואודי דואגים אלא גם אנחנו, הקוראים, מצטרפים לדאגתם.

האיורים מלאי הבעה ויכולים לספר סיפור משל עצמם. אחד מאלה הוא האיור שלפניכם:



• ספרו מה אתם רואים באיור.

• חברו סיפור המתייחס אל האיור הזה.

(הערה למנחה/ מורה : בפעילות זאת המנחה תלווה את הילדים בבניית הסיפור תוך כדי הצגת השאלות. אפשר לבנות סיפור קולקטיבי שבו המורה תכתוב את תשובות הילדים וההצעות שלהם על הלוח וכך יושלם הסיפור).

הנחיות לחיבור הסיפור:

• מי הן הדמויות שבאיור?

• מאין באו?

• מהו המקום שבאיור?

• מה עושות הדמויות?

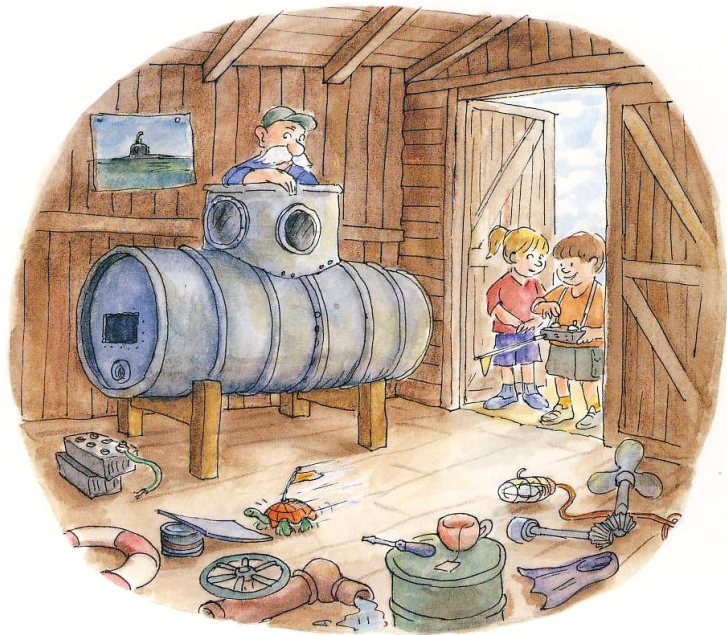
• מדוע הבגדים תלויים על העץ?

• הבגדים התלויים על העץ הם בגדי חורף ואילו הילדים לובשים בגדי קיץ, זה נראה קצת מוזר, לא?

• מדוע האיש עם השפם באיור פשט את בגדיו אך נשאר בגרביים?

ההמצאה האחרונה

זהו האיור האחרון בספר וזוהי גם ההמצאה האחרונה של 'יאשקה'. התבוננו באיור ונסו לחשוב איזה עוד דברים ניתן לעשות עם ההמצאה הזאת?



מדוע, לפי דעתכם צוחקים, אודי ותמי (הילדים שבאיור)?

היו גם אתם ממצאים

מה אפשר לעשות מבקבוק פלסטיק גדול (כזה של מים מינרליים או משקאות קלים).
היעזרו במבוגרים לחיתוכים והדבקות והביאו את המצאתכם לכיתה.

ערכו תערוכת המצאות.

לשון

א. כמה שמות נוספים למטוס אתם מכירים?

1. _____ (מילה אחת)

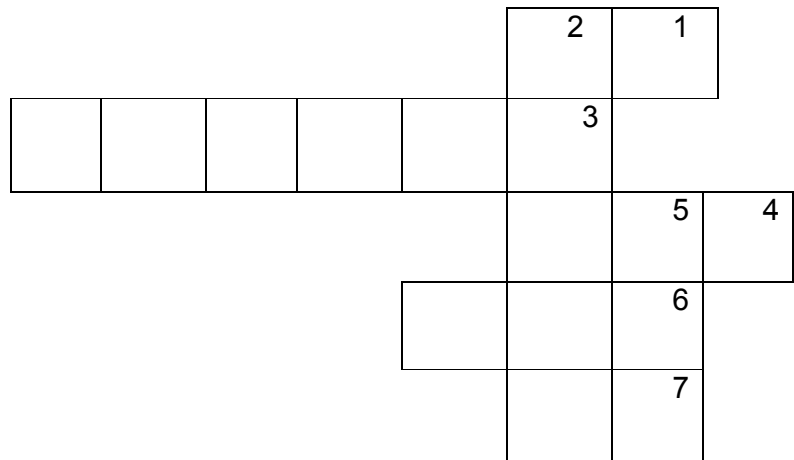
2. _____ (שתי מילים)

רמז נוסף: אחד משני השמות מופיע בספר

ב. היום קוראים למי שמטיס מטוס בשם _____
פעם קראו למי שמטיס מטוס בשם _____ (רמז: חפשו בסיפור)

תשבץ

אם תמלאו נכון את התשבץ תקבלו בטור המרכזי המאונך (2) את שמו של אחד מגיבורי הסיפור



מאוזן (ישר)

1. המקום שאליו יאשקה רוצה להגיע.

3. שם נוסף למטוס

4. זורחת בבוקר

6. מכינים בו יין

7. מילת שאלה

מאונך (מלמעלה למטה)

5. נזל מרווה

ד"ר רחל עזוז

ד"ר איה מרבך

מחברות סדרת ספרי הלימוד "לשון ועוד"